

Ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 216 του 1990

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ
ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος του 1990.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο:

«Διευθυντής» σημαίνει το Διευθυντή του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ή οποιοδήποτε λειτουργό του Τμήματος εξουσιοδοτημένο από αυτόν·

«Δικαστήριο» σημαίνει το Οικογενειακό Δικαστήριο της Επαρχίας στην οποία διαμένει το τέκνο ή ο δικαιούχος σε περιπτώσεις διατάγματος διατροφής·

«εγκεκριμένες επενδύσεις» σημαίνει:

- (α) Οποιαδήποτε χρεόγραφα το κεφάλαιο ή τον τόκο τον οποίο έχει εγγυηθεί η Κυβέρνηση·
- (β) ομόλογα, γραμμάτια, μετοχές ή άλλα αξιόγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση ειδικού νόμου ή σε σχέση με δάνειο που έχει συνάψει η Κυβέρνηση·
- (γ) ομόλογα, γραμμάτια, μετοχές ή άλλα αξιόγραφα οργανισμού δημόσιου δικαίου ή αρχής τοπικής Διοίκησης, τα εισοδήματα των οποίων τελούν υπό τον έλεγχο της Κυβέρνησης·
- (δ) επενδύσεις εξασφαλισμένες με υποθήκη ή άλλη επιβάρυνση ακίνητης περιουσίας που η αξία της υπερβαίνει κατά 1/5 το ποσό της επένδυσης·
- (ε) επενδύσεις που καθορίζονται ως εγκεκριμένες επενδύσεις από τον Υπουργό Οικονομικών για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου με σχετικό διάταγμα που δύναται να δημοσιεύσει στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας·

«επίτροπος» σημαίνει το πρόσωπο στο οποίο ανατίθεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, η άσκηση της γονικής μέριμνας εν όλω ή εν μέρει·

«τέκνο» σημαίνει πρόσωπο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του αλλά δεν περιλαμβάνει έγγαμο πρόσωπο που δεν έχει συμπληρώσει την εν λόγω ηλικία.

ΜΕΡΟΣ Ι

ΣΧΕΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ

Επώνυμο
του τέκνου.

3.—(1) (α) Οι γονείς μπορούν να προσδιορίσουν το επώνυμο του τέκνου τους με κοινή έγγραφη δήλωσή τους.

(β) Η δήλωση που προβλέπεται από το εδάφιο (1) γίνεται ενώπιον του ληξιάρχου του τόπου γέννησης του τέκνου μέσα σε τρεις μήνες από το τέλος του μήνα μέσα στον οποίο γεννήθηκε το τέκνο.

(2) Το οριζόμενο επώνυμο, κοινό για όλα τα τέκνα, μπορεί να είναι είτε το επώνυμο του ενός από τους γονείς είτε συνδυασμός των επωνύμων τους, που όμως σε καμιά περίπτωση δε μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα από δύο επώνυμα.

(3) Αν οι γονείς παραλείψουν να δηλώσουν το επώνυμο του τέκνου τους σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) τα τέκνα έχουν το επώνυμο του πατέρα τους.

4.—(1) (α) Τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων παίρνει το επώνυμο της μητέρας του.

Επώνυμο τέκνου χωρίς γάμο των γονέων.

(β) Ο σύζυγος της μητέρας μπορεί με έγγραφη δήλωση ενώπιον του ληξιάρχου του τόπου γέννησης του τέκνου να δώσει στο τέκνο το επώνυμό του, αν συναινέσει σ' αυτό η μητέρα.

(2) Σε περίπτωση επιγενόμενου γάμου των γονέων του τέκνου οι γονείς μπορούν να προσδιορίσουν το επώνυμό του με κοινή έγγραφη δήλωσή τους που γίνεται ενώπιον του ληξιάρχου του τόπου γέννησης του τέκνου μέσα σε τρεις μήνες από το τέλος του μήνα μέσα στον οποίο τελέστηκε ο γάμος των γονέων, εφαρμοζομένων των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 3.

(3)(α) Αν γίνει εκούσια ή δικαστική αναγνώριση, οι γονείς του τέκνου ή ο ένας από αυτούς ή ο/επίτροπός του δικαιούνται μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την ολοκλήρωση της αναγνώρισης, να προσθέσουν στο επώνυμο του τέκνου με δήλωση στο ληξιαρχο του τόπου γέννησης του τέκνου το πατρικό επώνυμο.

(β) Αν στη δήλωση προβαίνουν από κοινού οι δυο γονείς, μπορούν να προσδιορίσουν το νέο επώνυμο του τέκνου σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 3 μέσα σε έξι μήνες από την ολοκλήρωση της εκούσιας ή δικαστικής αναγνώρισης.

5.—(1) (α) Η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο («γονική μέριμνα») είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων οι οποίοι το ασκούν από κοινού.

Γονική μέριμνα.

(β) Η γονική μέριμνα περιλαμβάνει τον προσδιορισμό του ονόματος, την επιμέλεια του προσώπου, τη διοίκηση της περιουσίας και την εκπροσώπηση του τέκνου σε κάθε υπόθεση ή δικαιοπραξία που αφορούν το πρόσωπο ή την περιουσία του.

(2) Σε περίπτωση όπου η γονική μέριμνα παύει λόγω θανάτου, κήρυξης σε αφάνεια, ή απουσίας του ενός γονέως, η γονική μέριμνα ασκείται αποκλειστικά από τον άλλο.

(3) Αν ο ένας από τους γονείς αδυνατεί να ασκήσει τη γονική μέριμνα για πραγματικούς λόγους ή γιατί είναι ανίκανος ή περιορισμένα ικανός για δικαιοπραξία, την ασκεί μόνος ο άλλος γονέας. Η επιμέλεια όμως του προσώπου του τέκνου ασκείται και από τον ανήλικο γονέα.

6.—(1) Κάθε απόφαση των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας πρέπει να αποβλέπει στο συμφέρον του τέκνου.

Άσκηση γονικής μέριμνας.

(2)(α) Στο συμφέρον του τέκνου πρέπει να αποβλέπει και η απόφαση του Δικαστηρίου όταν, κατά τις διατάξεις του νόμου, το Δικαστήριο αποφασίζει σχετικά με την ανάθεση της γονικής μέριμνας ή με τον τρόπο της άσκησής της.

(β) Η απόφαση του Δικαστηρίου πρέπει επίσης να σέβεται την ισότητα μεταξύ των γονέων και να μην κάνει διακρίσεις με βάση το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πεποιθήσεις, την ιθαγένεια, την εθνική ή κοινωνική προέλευση ή την περιουσία.

(3) Ανάλογα με την ωριμότητα του τέκνου και στο βαθμό που μπορεί να αντιληφθεί, πρέπει να ζητείται και να συνεκτιμάται η γνώμη του πριν από κάθε απόφαση σχετικά με τη γονική μέριμνα, εφόσον η απόφαση αφορά τα συμφέροντά του.

Διαφωνία των γονέων.

7. Αν οι γονείς διαφωνούν κατά την άσκηση της γονικής μέριμνας και το συμφέρον του τέκνου επιβάλλει να ληφθεί απόφαση, αποφασίζει το Δικαστήριο, έπειτα από αίτηση οποιουδήποτε από τους γονείς.

Πράξεις από τον ένα γονέα.

8. Ο καθένας από τους γονείς επιχειρεί και μόνος του πράξεις αναφερόμενος στη γονική μέριμνα εφόσον πρόκειται για συνήθεις πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου ή για πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτήρα.

Επιμέλεια του προσώπου.

9.—(1) Η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή και επίβλεψη, τη διαπαιδαγώγηση και εκπαίδευσή του καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου διαμονής του.

(2) Κατά την ανατροφή του τέκνου, οι γονείς το ενισχύουν χωρίς διάκριση φύλου, να αναπτύσσει ελεύθερα και με κοινωνική συνείδηση την προσωπικότητά του.

Χρησιμοποίηση περιουσίας και εισοδημάτων για τις ανάγκες του τέκνου. Δωρεές.

10. Οι γονείς μπορούν με άδεια του Δικαστηρίου να χρησιμοποιούν την περιουσία και τα εισοδήματα από την περιουσία του τέκνου, την οποία διοικούν για τη συντήρηση, την εκπαίδευση και τις εν γένει ανάγκες του τέκνου.

11. Οι γονείς δεν μπορούν να προβαίνουν σε δωρεές από την περιουσία του τέκνου.

Διαχείριση με άδεια.

12. Οι γονείς δεν μπορούν χωρίς την άδεια του Δικαστηρίου να διενεργήσουν στο όνομα του τέκνου, τις πράξεις που απαγορεύονται και στον επίτροπο του ανηλίκου.

Ευθύνη των γονέων.

13.—(1) Οι γονείς κατά την άσκηση της γονικής μέριμνας έχουν υποχρέωση να δείχνουν την επιμέλεια που δείχνουν και στις δικές τους υποθέσεις.

(2) Αν ζημιά που προκλήθηκε οφείλεται σε παράβαση υποχρέωσης του ενός ή και των δυο γονέων οι γονείς ευθύνονται αλληλέγγυα και προσωπικά.

Διαζύγιο ή ακύρωση του γάμου.

14.—(1) Σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή άκυρου γάμου και εφόσον ζουν και οι δυο γονείς, η άσκηση της γονικής μέριμνας ρυθμίζεται από το Δικαστήριο.

(2) Η άσκηση της γονικής μέριμνας μπορεί να ανατεθεί στον έναν από τους δυο γονείς ή, αν αυτοί συμφωνούν ορίζοντας συγχρόνως τον τόπο διαμονής του τέκνου, στους δυο από κοινού.

(3) Το Δικαστήριο μπορεί να κατανέμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων ή να την αναθέσει σε τρίτο. Στην απόφασή του το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τους δεσμούς του τέκνου με τους γονείς και τους αδελφούς του, καθώς και τυχόν συμφωνίες των γονέων για την επιμέλεια και τη διοίκηση της περιουσίας του τέκνου. Κύριο κριτήριο αποτελεί πάντα το συμφέρον του τέκνου.

Διακοπή της συμβίωσης.

15. Οι διατάξεις του άρθρου 14 εφαρμόζονται και στην περίπτωση που υπάρχει διακοπή της συμβίωσης των συζύγων.